

TAPOLCZAI LAPOK

Társadalmi és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A szerkesztőség:
Harang-utca 520. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.

Felelős szerkesztő:
SZIGETHY ÖDÖN.
Kiadó és laptulajdonos:
LÓWY B.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K., negyedévre 2 korona 50 fillér.

Hirdetmények: Egy hasábos petitsor egyszeri közlésnél 8, többszöri közlésnél 6 fillér. Apró hirdetés lappal együtt egész évre 16 korona. — Nyílt-tér: petitsora 40 fillér.

A magyar nemzethez!

Emlékezni akarunk a régiekről, diadallal dicsőökről, nemzeti aranykorunk egy híres-neves hősről, — zászlót bontunk, az emlékezet zászlóját, melyen a hollós Mátyás daliái közt legfényesebb az ő neve: a *felföldi Kinizsi Pálé*.

Kinizsi!... A magyar vitézség vett testet benne, a szittya Achilles ő, édes testvére a virtusban jó Tholdi Miklósnak. Legenda ma már az ő neve, csodákat regélő: história, bőbeszédű történet, mely a maga hét betűjével köteteknél többet mond el a magyar nagyság legnagyobb koráról.

Kinizsi!... Trombitaszó, mely a messze multból, a fekete sereg ajkáról végig dörög a századokon es ébreszt, — villám, mely mindig újra fénylik, főleg mikor beborul és lelkesedésre gyújt, ha kiálszik a szent tűz a szivekből. Ki ne ismerné az ő élete igaz meséjét? Ki ne tudná, hogy lett Bihar-Kinis molnárlegényből Mátyás király legvitézebb katonája? Emelet a malomkövet fejedelme előtt... Óriás, de nem csak testben, hanem szívben és elmében is. Oldalán Magyar Baláznak, ki leányát adja oda neki, hamar növekszik ő a dicsőségben. Spielbergnél veri a csehet-mor-

vat, Boroszlónál a németet, Kremsnél az osztrákokat, de mindenek felett száz csatában veri a törököt. A kenyérmezei hős neve vészkiáltás, mely elől Konstantinápolyból Ázsiába futnak vissza a szultán testőr-seregei. Mikor azután „Meghal Mátyás, és oda az igazság“, ezt a veszendő igazságot is Kinizsi igyekszik menteni: országbíróvá lesz Ulászló alatt Öreg már nagyon, szél üti a nyelvét, beszélni nem tud, — de kardja azért még ekkor ékesen szól. Mikor halálát érzi, lekerekedik királyától még egyszer a Végekre, nagyot győz meg egyszer és török zászlókra veti halottas ágát. A félhold elhalványul, az ő élte napja is diadalmas nyugovóra térhet.

Mi, a veszprémmegyei Nagyvázasoy lakói büszken valljuk: a nemzet szaván legelsőbben a mi hősnünk ő. Városunk a Kinizsi egykori városa, csata közben olykor ide jött ő a mi földünkre pihenni. Vázsonyt kapta Mátyástól donációba, várat épített ide és a maga és szülei lelki üdvére páloskolostort alapított. Ha ott a halhatatlanság szülőföldje, hol a halál rak fészket: a mienk Kinizsi már csak azért is, mert a mi Szent-Mihály-templomunkban van eltemetve.

Azaz, hogy csak volt! *Bél Mátyás*

1777-iki „Geographiájában“ bizonyítja, hogy *„Heros hic incomparabilis in templo d. Michaelis a se fundatō conditust est...“* vagyis hogy a „páratlan „ős“ az általa alapított Szent-Mihály egyházban temettetett el. A tudós *Budai Ésiás* pedig „Lexiconában“ még idézi is a kenyérmezei hős siriratát:

„Erexit Vasonia claustra Kinisius heros Illius hac urna marmoris ossa cubant“.

Fájdalom, rom már ma nemcsak a Kinizsi Pál vára, hanem dult rom örök nyugvóhelye is. Kincsások kirabolták, kíváncsiak kiforgatták; utóbb az alsó templom körül fekvő régi temetőben jeltelenül hantolták el a hős csontjait. Kriptájának felső lapja sem áll többé a vár előtt: muzeumba került a törökverő pallossal és az óriás páncélingével együtt.

Magyarok! Emlékezzünk a régiekről, dicsérjük a hősokeket, ha azt akarjuk, hogy e hazának meg hős fia legyenek. Dicsérjük Kinizsit, védjük meg emlékét az ellen a hazatlan racionalizmus ellen, mely szentségtörően csak „vérben gázoló vadállatot mer látni a legvitézebb magyar daliában. A rövidlátó rágalom feledi, hogy Kinizsi a XV-ik században élt és hogy senki se lehet mentes kora hibáitól, — de mindenekfelett bűnösen feledi azt,

TÁRCSA.

XVI. Lajos szökése.

A „Tapolczai Lapok“ eredeti tárczaja.

1791. június 20-ára virradó éjjel Franciaország királyi családja a Tuillériák udvarában két nagy utazó kocsira szállt, melyeken a határra akart menekülni. XVI. Lajosnak és nejének, Mária Antoinette-nek, nem volt több maradásuk a párisi kastélyban; nap-nap után megaláztatásoknak, sőt durva inzultusoknak is voltak alávetve, melyekkel a gyarapodó forradalom a monarchista kormányzat ellen táplált ellenszenvének adott kifejezést és bebizonyította, mennyire megfosztotta hatalmától a királyt. Nem csoda, hogy a király ki akarta magát vonni ebből az izzó légkörből, amelyben kínos perzseléstől kellett tartania és ellenségeinek hatalmából kivonva magát, a külföld segélyével föl akarta venni ellenük a harcot.

Tekintetbe véve a harci szándékot, XVI. Lajos szökése végzetes szándék volt. Bűnösnek bélyegezte őt a forradalom szemében, mely előtt kapitulált. A beavatottak és segédkezők mindent kitűnően előkészítettek, de részint szerencsétlen véletlenek, részben a király makacssága és vigyázatlansága meghiusították a kivitelt. A család, mely kísérettel együtt kilenc személyből állt, Korff bárónő neve alatt utazott, a király komornyiknak, a daufin (királyfi) leánynak volt öltöztetve. Három hű gárdatiszt mint futárok szolgáltak a menekülők védelmére; ám ruháik feltűntek s még csak pisztolyaik se voltak. Ha helyi hatóságok, mint várható volt,

utlevelet követelnek és az utasokat azzal a gyanupörrel vizsgálják, hogy kivándorló arisztokratákkal van dolguk, úgy szembe kellett ötni, hogy a komornyik urnójával egy kosiban ül és hogy Korff bárónő az egész világon annyira ismert Mária Antoinette ábrázatát viseli. A király áruhája sem volt megfelelő s jellemző fizonomiája érc- és papírpénzekben az egész országban el volt terjedve.

Mindazonáltal vig és jókedvűek voltak a társaság tagjai, amikor Páris falain túl voltak. Az az érzés, hogy most már Páris légköréből szabadultak, elfelejtette velük a veszélyt, mely még a határig fenyegette őket. Bouillé tábornoknak, a királylyal történt megbeszélés szerint titokban lovas előőrsokeket kellett volna felállítania minden postaállomásnál; minthogy azonban az elutazás váratlanul egy egész napi halasztást szenvedett, ugy ezek az előőrsoke, kik a halasztásról nem kaptak értesítést, többnyire már ismét eltávoztak. Az utazókocsikban emiatt nem igen aggódtak. Mária Antoinette vidám volt és sokat csevegett sógornőjével; Lajos csendes, de megelégedett volt. A két gyermek Tourzel asszony udvarnő felügyelete alatt nyugodtan aludt a másik kocsiban.

Már Etoges-ban kárhözatos baleset történt. A nagy kocsi kereke eltört és sok időbe került, míg ki lehetett javítani. A király az összecsoportosuló nép előtt mutatta magát és meggyőződhetett, hogy fölismerik. De senki sem tanusított ellenséges indulatot.

Majd elérte a társaság Sainte Menhoulot, hol a feltűnő utazó-kocsi, a postalovak kicsérélése alkalmával, ismét kíváncsi népet csodítottak össze. A király oly vigyázatlan

volt, hogy itt is mutatta magát a leeresztett függönyü ablak előtt. Ekkor felismerte őt Drouet postamester fia, aki jakobinus volt. Alig indultak el a kocsik Varennes felé, elárulta felfedezését a község tanácsnak, hogy ez a lakosságot felriassza, míg ő maga Guillaume nevű társával lóháton üldözőbe vette a szökevényeket, hogy kieszközölje Varennesben való letartóztatásukat.

E város előtt ennek következtében már zárva találták a menekülők a hidat. Két, puskákkal felgegyverzett férfi feltartóztatta őket, követelvén az utlevelet. E férfiak Drouet és Guillaume voltak. A község előljárója, Sausset szatócs, kit az üldözők előhívtak, ugyancsak ott volt s követelte, hogy az utasok, okmányaik áttekintése végett lakásába kövessék. A három áruhába bujtatott gárdatiszt a nagyobb számban összeseregülő felgegyverezett emberek ellen nem lephetett föl s maga a király se akarta ezt. Nem ismerte föl a veszély nagyságát.

A királyi család kiszállt a kocsiból és Sausset előtte haladva egy lámpással világított. Egy alacsony ház első emeleti szobájába vezette a szökevényeket. Nemzeti örök elállták az ajtót. Drouet megzudította künn a vészharangokat, mire egész sereg nemzetőr sietett a lakása elé. A szobában Sausset egy a falon függő képre mutatván, így szólt a királyhoz:

— Sire, ez az ön arcképe!

— Igen, barátom — felelt Lajos élénken, — én vagyok a király!

Fogoly volt, még mielőtt elhíthette volna. Mikor azonban a bíróság előtt, melyet az előljáró a jelenlevő községi tisztviselők közül nyomban megalakított, felelnie kellett, ami-

hogy ép a becsmérelt Kinizsi volt az, aki Európát és kulturáját megvédte a mohamedán Ázsia ellen. Senki a kultura nevében ne bántsa Kinizsit, mert hisz az a nyugati kultura csak azért növekedhetett olyan nagyra, mert Európa kapujában, Magyarországon, hősi magyar kar állta útját a fenyegető töröknek. *Ebben* a harcban, a nyugati művelődésért, vértett el a magyar, ezért maradtunk mi el Európától: Ha a hálátlan Európa elfeledte volna, jusson legalább nekünk eszünkbe! Mátyás lángelméje e földnek, első birodalmává emelte Magyarhont, jólétet, hirt szerzett e hazának és midőn e kincs védelmére az *ujkor első állandó hadseregét* megteremtette, abban a hős Kinizsinek volt a legnagyobb része. Nem gyáva becsmerlés, hanem elismerő tisztelet emlékének.

Van lelkük a remoknak is, — és mi végre megértettük a nagyvázsonyi romok szavát. Megihlette e szó szívünket s elhatároztuk, hogy itt, az ő városában emléket állítunk, *szobrot emelünk* a testet vett magyar vitézségnek, hős Kinizsi Pálnak. Hadd süvegélje meg a kislelkű racionalizmus, a magyar ifjuság pedig ne a kultura veszedelmét félje, hanem a kultura megmentőjét ünnepelje Mátyás király legvitézebb katonájában.

Honfitársainkhoz fordulunk, az ő áldozatkészségük elé járulunk lelkes tervünkkel, jámbor szándékunkkal. Szépen kérünk minden magyar embert: áldozzon ez emlékre és ismerősei közt is gyűjtést indítson mentül szélesebb körben!

Dicsérjük a hősöket, ha azt akar-

kor hallotta, hogy útját nem szabad folytatnia, s azt a reményt is feladta, hogy Bouillé katonái segítségére fognak jönni: megértette sorsát s ellenszegülés nélkül megadta magát. Az egyik tiszt sürgette, hogy osztogasson parancsokat Bouillé tábornoknak. A király azonban mintha álmából riadt volna föl, így válaszolt:

— Fogoly vagyok s nem osztogathatok többé parancsokat. Mondja meg Bouillé urnak, hogy tegyen, amit tehet.

A királyné egy kis számolyon ült, két láda közt, melyeken fagygyugyertyák égtek Arcvonásai eltorzultak, félénk fiacskáját kebléhez szoritotta, mintha meg akarta volna akadályozni, hogy elvegyék tőle. A család másik része a szomszéd szobában tartózkodott. Mária Antoinette a szatócs feleségét akarta megnyerni, hogy érvényesítene befolyását férjénél. Hiába! A forradalom már biztosította magának áldozatait. Az utca tele volt lárázó néppel, mely kiáltozott: „Párisba velük! Párisba!”

S már jöttek is Párisból a menekülők után küldött üldözők, kik előmutatták a királynak az elfogató parancsot. Odatette aivó gyermekeinek ágyára és kétségbeesve mondta:

„Franciaországnak nincs többé királya!”

A királyné e szavakkal csapta földhöz az írást:

„Nem akarom, hogy gyermekeim nyugvóhelyét bemocskítsa!”

Reggel nyolcz óraker kocsijaikon visszakisértek a szökevényeket Párisba. A nemzeti gyűlés összes tagjai a l'Etoile bástyafalától a Tuileriákig sorfalat álltak, mögöttük megszámlálhatlan sokaságu néptömeg nyüzsgött.

Halotti esend volt, s a királyi család borzalommal érezhette a néma ítélet súlyát. Inentől kezdve tette meg a szerencsétlen királyi pár a vérpadhoz vezető utat, azzal a kis megszakítással, hogy a Tuileriákban még tartózkodniok volt szabad ideig-óraig.

juk, hogy e hazának még hős fiai legyenek.

Kelt Nagyvázsny, 1903. nov. 13.

KOLOSSVÁRY JÓZSEF

Veszprémmegye alispánja, a Kinizsi-szoborbizottság" védnöke

NÉMETH JÓZSEF

hely. biz. elnök.

FINKE JÓZSEF

biz. jegyző.

Dr. ÓVÁRY FERENCZ

országgyűlési képviselő,
a „Kinizsi-szoborbizottság" elnöke

A „Balatonvidéki filloxera ellen védekező egyesület" közgyűlése.

A „Balatonvidéki filloxera ellen védekező egyesület" f. hó 20-án tartotta a kaszinó nagytermében, a tagok nagy részvéte mellett, évi rendes közgyűlést. A közgyűlést megelőzőleg választmányi gyűlést tartott. Mélt. Skublics Gyula elnök a gyűlést megnyitván, felhívja titkárt az 1903. évi jelentésének felolvasására, melynek a közgyűlés elé terjesztését határozza. Az amerikai szőlővesszők és ojtványok értékesítése érdemében kimondja a választmány, hogy az eddigi gyakorlat szerint minden tagnak 130 drb. ojtvány, darabonkint 3 fillérjével, továbbá 1000 drb. elsőrendű és a készlet arányában juttatható másodrendű amerikai szőlővessző adassék ki díjtalanul. A számvizsgáló bizottság jelentése és az 1904. évre szóló költségelirányzat felolvasása után, mindkettőnek a közgyűlés elé való terjesztése határozatik. Az ojtványok díjtalan kiosztása tárgyában a választmány többsége azt határozza, hogy a szőlőtelepen előforduló munkák és anyagpótlások a tőke kockázatata nélkül nem fedezhetők s így a díjtalan ojtványkiosztás nem ajánlatos, — ellenvetése azonban nincs, de nézetét a közgyűlésen is kifejezésre juttatja.

Ezek után következett az évi rendes közgyűlés.

Elnök üdvözlővén a nagy számban megjelent tagokat, a közgyűlést megnyitja.

A mult ülés jegyzőkönyve, mivel az az értesítőben egész terjedelmében a tagoknál közöltetett, felolvasottnak tekintetik.

A jegyzőkönyvek hitelesítésére felkérretnek Csendes József és Ságváry Jenő dr.

Előterjesztetik a választmányak 1903. évről szerkesztett jelentése.

A közgyűlés tudomásul veszi s a jegyzőkönyv mellé csatolását határozza.

A számvizsgáló bizottság a vizsgálat eredményét jegyzőkönyvben terjeszti a közgyűlés elé s egyben kéri, hogy a pénztárosnak a fölmentést megadja. A pénztári álladék 1904. év első napján 5823 K 26 f.

A közgyűlés tudomásul veszi és a fölmentést megadja.

Előterjesztetik az 1904. évre szóló költségelirányzat, mely szerint a remélhető bevételek összege 3971 korona 80 fillér, az összes személyiekre és dologiakra a kiadások összege előre láthatólag 3943 korona 50 f.

A közgyűlés az előirányzatot a költségek fedezése alapjául elfogadja s a választmányak a fölhatalmazást annak keretében megadja.

Elnök a jelentésben előterjesztett azon választmányi határozatot, hogy egyetük a „Badacsonyvidéki Bortermelő Szövetségét" a jelentésben felhozott okok alapján ezer korona segélyben részesítse, ismét megemlíti s kéri a közgyűlést, hogy a választmány indító okaihoz csatlakozva, a segélyezésre véleményezett összegnek kiadását a közgyűlés is határozattá emelje.

A választmányak ez érdemben előterjesztett határozatát a közgyűlés elfogadja s megbizsa annak idő szerint leendő végrehajtására.

Elnök szomorú kötelességnek tartja, hogy Pauler Gyulának, egyesületük volt tagjának halálát a közgyűlésnek bejelentse és részvétét a közgyűlés nevében nyilvánítsa.

A közgyűlés részvétnyilvánításának a jegyzőkönyvben is kifejezést ad.

Elnök jelenti, hogy az egyesület választmányának megbizatsi ideje lejárt; megköszöni ugy az ő, mint a választmány irányában tanusított bizalmat és megtiszteltetést, az adott jogokat a közgyűlés kezébe leleszi és kéri a választás elrendelését.

A közgyűlés az elnök, mint a választmány működéseért köszönetet mond; a választást elrendeli.

Korelnök dr. Fischer Gyula elfoglalja az elnöki széket s vezetésével a választás a következő eredménnyel végződik:

Elnök: Skublics Gyula, első alelnök: Takács Jenő, második alelnök, ki pénztáros is: Vastagh János; a választmány többi tagjai: Czuppon Sándor, Csendes József, Eszterházy Pál gróf képviseletében: Buschman Gotthárd báró, Flieg József, Frisch László, Fischer Gyula dr., Kiss Vilmos, Nagy Aladár, Putheány Géza báró, Ságváry Jenő dr., Szentmiklóssy Gyula, Tus Antal, Wirus Vincze, Szezsenszky Gyula, Lőke Mór dr.

Indítványozzák, hogy az ojtványokat a tagok között a választmány díjtalanul osztassa ki.

Elnök a választmányi ülésen fölvetett nézet ismétlésével s azon indító okoknál fogva is, hogy elemi csapások következhethet esetére, minők fagy, jégverés stb. a tartaléktőke, melynek minden gazdaság elengedhetlen biztosítékának kellene lenni, támadhatnák meg, a választmányak ebbeli nézetét megújítja és az ügyet szavazásra bocsátja.

Az indítvány négy szótöbbséggel elejtetett.

Egyéb tárgy nem lévén, elnök a közgyűlést bezárja.

H I R E K.

Börtönvizsgáló kinevezése. Zalavármegye főispánja az 1903. évre Bogyai Máté bizottsági tagot Tapolczára, Keszthelyre, és Balatonfüredre börtönvizsgálóvá kinevezte.

Cassinónk közgyűlése. A tapolczai casinó 1904. február 28-án délután 2 óraker a következő tárgysorozattal rendes közgyűlést tart. 1. Elnöki megnyitás. 2. Jegyzőkönyv hitelesítésére két tag kiküldése. 3. Titkári jelentés. 4. Pénztáros jelentése és zárszámadás. 5. Könyvtáros jelentése. 6. Az évi költségvetés megállapítása. 7. Számvizsgáló bizottság megállapítása. 8. A lemondott tisztakar helyett újak választása. 9. Az alapszabályok 14. §-a értelmében teendő netáni

indítványok. A közgyűlés iránt nagy az érdeklődés és remélhető, hogy az újonnan megválasztandó tisztikar talán helyes megoldást talál arra, miként volna lehetséges a cassinó életet újból virágzóvá tenni.

Bucsuzás. Glazer Sándor f. hó 27-én felkereste a rom. kath. tantestületet és érzékeny bucsut vett tőlük mint mondá: munkatársaitól és megköszönte irányában tanúsított jóindulatukat. Mire Stephaneck János érzékeny és pótolhatatlan veszteségének adott kifejezést távoztával, mit úgy az iskola, mint pedig a tanítók irányában mindig tanúsított, és kéri hogy tartsa meg úgy az iskola, mint a tantestület irányában tapasztalt jóindulatát és barátságát a jövőben is. Távoztát az iskola bizonyára érezni fogja, mert a népnevelést mindig szíven viselte, minek maradandó emléke lesz a felállított gazdasági ismétlőiskola, aminek áldásos voltát a jövő földmives gazdái fognak áldani.

Vasuti felülvizsgálat. A tapolcza—keszthelyi vasutvonalon a kereskedelmi miniszter rendeletére — mint már jeleztük — e héten tartották meg a műszaki felülvizsgálatot. E célra kiküldött bizottságban résztvettek a kereskedelmi miniszterium részéről Tárnoki Mór felügyelő, mint a bizottság vezetője, a m. kir. vasut és hajózási főfelügyelő részéről Marzsó Károly főfelügyelő; a m. á. v. igazgatóságtól Lányi Nándor mérnök és Stein Mór osztálymérnök; A magyar államvasut szombathelyi üzletvezetőségétől Bachl Károly, felügyelő, Vetzler Lajos mérnök, és Stein Mór osztálymérnök; a déli vasutól Weber és Stranzky felügyelők; A keszthelyvidéki vasut részvénytársaság részéről Stein Miklós mérnök. A bizottság 15. és 16-án a vonalat külön vonaton bejárta, az egyes építményeket részletesen megvizsgálták és a vizsgálat eredményéről jegyzőkönyvet vettek fel. A bizottság a hét végén visszautazott Budapestre, hol folytatták a jegyzőkönyv megszerkesztését. Ezzel a tapolcza—keszthelyi vasut végleg lekerült a napirendről és csak a törvényhozás engedélyét várja, hogy aztán a keszthely-balaton-szentgyörgyi vonallal egyesítve fölvegye a „Keszthely-vidéki vasut r. t.” címet.

Allami szőlőjtványtelep Veszprémben. A Veszprémmegyei Gazdasági Egyesület kérvényt intézett a földmivelésügyi miniszterhez, hogy a felső Balaton szőlőkultúrája érdekében Kenesén, vagy Balaton-Almádiban állami szőlőjtványtelepet és szőlőmunkásképző intézetet létesítsen.

Meghívó. A tapolczai izr. jótékonycélu nőegylet f. é. március hó 6-án délután tartja rendes évi — és egyszersmind tisztújító közgyűlését, melyre a t. tagok ez uton is tisztelettel meghívotnak.

Jelentkezés a soproni iparkiallításra. A soproni iparkiallítás rendező bizottsága az alábbi sorok közlésére kért felbennünket: Az eddig ideiglenesen jelentkezett kiállítóknak a részletes jelentkezési iverk elküldettek; ha valaki tévedésből ilyet nem kapott volna, úgy felkérjük ezen urakat, mikép mindazokat, akik a kiállításon részt venni óhajtanak és részl. bejelentési ivre igényt tartanak, hogy ebbeli kívánalmaikat a kiállítási bizottsághoz, ennek állandó irodájába (Kereskedelmi és iparkamra palotája) juttassák, ahonnan postafordultával a bejelentési ivet a legjobb készséggel küldjük.

Községbirót jelölő gyűlés. Mult számunkban megemlékeztünk arról, hogy a községi előjáróságot választó gyűlést, mivel a birói állásra kijelöltekre egy szavazat sem adatott le, megtartani nem lehetett. Af. hó 26-án Szentmiklóssy főszolgabíró elnökle alatt megtartott újabb jelölő gyűlésen bejelenté elnök, hogy a gazda állásra jelölt Dér Kálmán és Aranyódi János irásban adták be nyilatkozatukat, hogy az említett állásra őket ne jelöljék. Ezek helyett tehát a törvény értelmében megkivánt három jelöltül Fülöp Károly mellé Szollár György és Anyosi Ferencz jelöltettek. Előadja elnöklő főbíró, hogy a változott viszonyok miatt hajlandó Tibola Jánost a birói állásra jelölni. A választást f. hó 29-én délelőtt 9 órára tűzte ki. Részünkrol, a meghiusult választó gyűlés alkalmából egyes polgárok által tanúsított megbotránkozató vi-

selet, meg nem gondolt sértő nyilatkozatok fölött, a legnagyobb rosszaságunkat fejezzük ki. És méltán, mert az említett magatartás talán még a műveletlen néptörzseknel sem nyilvánul oly módon, mint azt ez alkalommal sajnosan a községházában tapasztaltuk. Hisszük és reméljük, hogy a most már megegyező vélemények folytán ily jele- netek az újabb választásnál nem lesznek.

Léghajóval a Balatonon át. Kress bécsi mérnök kormányozható léghajójának első felszállása a Balaton taván fog megtörténni. Kress jelenleg Oroszországban időzik, de már áprilisban Magyarországra jön, hogy az előkészületeket e felszállásra megtegye. Kress már egyizben felszáll léghajójával, de akkor kísérlete nem sikerült, azóta azonban léghajóját módosította és a király is anyagi segítséggel támogatta.

Gazdák, ha nagy terméshez akarnak jutni, Mautner-féle magvakat vessenek. Idei árjegyzéket, mely 266 oldalra terjed, Mauthner Ödön cs. kir. udvari magkereskedése Budapesten, Rottenbiller utca, 33., mindenkinek ingyen megküldi. A kitünően tisztított legnagyobb csiraképességgel bíró, fajtiszta magvak árai alacsonyak. Különösen fölemlítendők az impregnált takarmányrépamagvak, és a legnemesebb gabona-félék dus választékai.

Köszönetnyilvánítás. Glazer Sándor, édesanyja elhunytá alkalmából 200 koronát küldött az alábbi sorok kíséretében Tapolcza nagyközség előjárósághoz, hogy az felekezeti különbség nélkül a község szegényei között szétosztassák.

Tekintetes Horváth Jenő közs. I. jegyző, Szollár György helyettes bíró uraknak Helyben.

Amidőn jó anyám elhunytá alkalmából úgy a községi előjáróság, képviselőtestület, mint a közönség megtisztelő részvételt úgy gyászoló családomb. mint csekélysegem nevében hálaiban megköszönöm, tisztelettel kérem az Előjáróságot, hogy az ide mellékelte 200 koronát felekezeti különbség nélkül, a község szegényei között kiosztani kegyeskedjék.

Tapolcza, 1904. február 21-én.

A soha el nem évülő hála érzetével

Glazer Sándor.

Ugyanez alkalmából Glazer Sándor a tapolczai ipartestületnek, a kath. körnek, az ifjusági Önképzőkörnek és kath. legényegyletnek 50-50 koronát küldött, köszönő sorok kíséretében, mely kegyes adományokert ez uton is hálas köszönetet mondanak az egyesületek nevében azok *Elnökei.*

Tekintetes Glazer Sándor ur által a község szegényei között teendő kiosztásra küldött 200 koronát átvettük, a község előjárósága nevében megköszönjük és annak kiosztásáról intézkedtünk

Horváth Jenő

községi jegyző.

Tibola János

községi gazda

Gyümölcsészeti tanfolyam néptanítók számára. A m. kir. földmivelésügyi miniszter Keszthelyen, Tordán és Kisszebenben tartá dó gyümölcsészeti tanfolyamra pályázatot hirdet. A Keszthelyen tartandó tanfolyam április 6-ától 25-ig tart. A tanfolyamra leendő felvétel iránt 1 koronás belyeggel ellátott kérvényeket márczius hó 7-ig kell a földmivelésügyi miniszterhez felküldeni.

Gyakorlati baromfi tenyésztés czímen új könyvet irt Parthay Géza az országos Baromfitenyésztési Egyesület igazgatója. A könyv részletesen foglalkozik a haszontyuk, pulykagyöngytyuk, -kacsá-, és ludtenyésztéssel. Részletesen ismertet mind azon fajtákat irás és képbén, melyek a tenyésztésben a legnagyobb hasznot adják. Parthay több ideig volt külföldi tanulmányuton, ezen könyveben összegezte külföldi tapasztalatait így a „Gyakorlati Baromfitenyésztés” nemcsak a legjobb baromfitenyésztési munka, hanem nélkülözhetetlen segédeszköze, nemcsak a szaktenyésztőnek, hanem minden baromfitenyésztő gazdaaszszonynak is, mert ebből megtanulhatja, hogy és mikép lehet a baromfiakat sikeresen és

haszonnal tenyészteni. A művet 73 csinos kép teszi érdekessé; ára 3 korona. Megrendelhető ezen összeg előleges beküldése mellett a „Szárnyasaink” kiadóhivatalában Budapesten, Rottenbiller-utca 30. szám.

Örömhír a tüdőbajosoknak. Sok fáradtság árán a vegyi iparnak sikerült oly gyógyhatású szert találni, melyet méltán nevezhetünk a tüdőbajok gyógyszerének. A „Sirolin” kellemes szagu és izú syrup, mely teljes ártalmatlansága mellett kiváló gyógyhatással bír. A szernek már rövid használata után szűnik a köhögés, kevesbedik a köpet, mulik az éjjeli izzadás és a mellfájás javul, az étvágy és a testsúly gyarapodása észlelhető.

Községi és körjegyzők fizetésrendezése. A belügyminiszter rendeletet intézett az alispánokhoz, hogy márczius 1-éig hozzá pontos jelentést tegyenek arról, hogy a vármegyék összes nagyközségeiben és körjegyzőségeiben hány segéderő van alkalmazásban. Ki kell mutatni azt is, hogy ezen segédmunkaerőknek milyen az elméleti képzettségük, mekkora a javadalmazásuk és mióta szolgálnak, valamint arról is jelentést kell tenni, hogy milyen jellegű az állás, melyet betöltönek. Ezekre az adatokra a jegyzők fizetésrendezése céljából van szükség. Mint felhivatalosan jelentik, a községi és körjegyzők, valamint a közigazgatási tisztviselők fizetésrendezését márczius hó folyamán be akarják fejezni.

Molnárok csuvarozása. A molnárok régi sérelmét orvosolta az a kereskedelmi miniszteri rendelet, mely a napokban érkezett le vármegyénkhez s amely a vármegye közgazdasági életében fontos tényezőként szereplő malomiparra való tekintettel általános érdeklődésre tarthat számot. A kereskedelmi miniszter kimondja e rendeletében, hogy a csuvarozás vagyis a gabonának más községekből való összehordása, amennyiben ez kizárólag örles s nem eladás vagy megvétel céljából történik, nem ütközik a megrendelések gyűjtéséről szóló törvénybe s azért a molnárok háboríthatlanul üzhetnek.

Ajánké a Darnay-muzeumnak. A magyar Nemzeti Muzeum néprajzi osztálya Darnay Kálmán sümegi múzeumát abból ja célból hogy szemlélhetővé tehesse az itteni őskori életet, megajándékozta olv vadttörzsek népei által használt fegyverekkel, kik még ezelőtt 30 évvel kőkori műveltségben éltek. úgy mint hazánk őslakói Krisztus előtt 3000 évvel. A sorozat köfejszéből, obszidián kőzetből, szilánkolt husszu nyelű hajító lándzsából áll. Önyi hosszú nyilazó-ij és hozzávaló nzilvesszők egészítik ki a sorozatot. Az érdekes tárgyakat Bíró Lajos és Fenissel Sámuel gyűjtötte részben Uj-Guneeában részben Szudor és Admirálitás szigetek vadttörzseitől. A tárgyak már ki vannak állítva és vasárnap délelőtt 8-10 óráig meg szemlélhetőek.

APRÓ HIRDETÉSEK.

STIGLITZ ÁRMIN
órás- és aranyműves
Tapolcza.

Pontos munkával jó és olcsó áruval szolgálni, ez az elve az elismert legjobb és legrégebb órás- és aranyművesnek:

Stiglitz Ármin.

Bluz-selyem méterenkint 60 krajczár*
tol 11 fr. 35 kr.-ig. Leg-
utolsó újdonságok. Ber-
mentve és már elvámolva házhoz szállítva. Gazdag
mintaválaszték postafordultával. 6.

Henneberg selyem-gyár, Zürich.

FOGAK és teljes fogsorok

rágásra alkalmasak a gyökér eltávolítása nélkül is, továbbá eltörött és nem jól illő fogsorok javítását 2 óra alatt mérsékelt árak és részletfizetésre is elvállalja.

Brattan József, fogműves
Tapolca, főutca volt Hoffmann-féle házában.

Önkéntes árverési hirdetés.

Néhai **Bogyay István** hagyatékához tartozott jelenleg gróf Batthyány József-né szül. Bogyay Vilma, dr. Fleischer Elemérné szül. Bogyay Stefánia Margit, kiskoru Bogyay Alice és Bogyay Melanie urnók, — továbbá Bogyay Jenő, Bogyay Elemér és Bogyay Arthur urak tulajdonát képező a *badacsonytomaji* 692. sz. tjkvben 712/a/2, 712 b. és 712/a/1/b hrsz. a. felvett badacsonyi *felső-szőlő*, valamint a *tördemiczi* 407. sz. tjkvben 454/a. és 453. hrsz. alatt felvett *rétek önkéntes és nyilvános magán árverésen* eladtnak.

A badacsonyi szőlőparcellák együttesen kerülnek eladás alá, — a tördemiczi rétek pedig vagy együttesen, vagy esetleg parcellánként adatk el.

Az önkéntes árverés helye és ideje: *Tapolca, dr. Berger Sándor ügyvédi irodahelyisége. 1904. március hó 23-ik napjának délelőtt 10 órája.*

Az árverési feltételek a tulajdonosok meghatalmazottja, dr. Berger Sándor tapolczai ügyvéd irodahelyiségében tudhatók és tekinthetők meg.

A kisbirtokosok által

sajátkezűleg, a legnagyobb gondnal, angol nyelvű és rafiás eljárással készített kitűnő minőségű vagyonilag szavatolt fajtisztá, 1-ső rendű miniszteri szolványrendeletnek minden tekintetben megfelelő

Szőlőlugasnak is kiválóan alkalmas!

Csemege és borfajú szőlőoltások a tapasztalatok során **fajtisztának a legjobbaknak és legmegbízhatóbbaknak bizonyultak.**

Minden nagy hangon hirdető, gyárilag füllesztett, reklámozott, előhajtásos oltást messze felülmúlnak!

Chassellas, muskotály és más legkiválóbb csemege fajokból összeválogatott elsőrendű LUGASGYŰJTEMÉNY ára:

(melyeknek megeredéséért és jósaagaért felelősség vállalatik)

1. Kisösszeállítás 15 dr. 5 kor. | 2. Nagy összeállítás 30 drb. 10 kor.

a.) Borfajok

Amerikai ripária portális alanyon oltott gyökeres fás és zöld oltványok ára tavaszi szállításra
Ezer drb. . . . . 200 K.
Száz drb. . . . . 22 K.
Tíz drb. . . . . 2 K. 50 fil.

b.) Csemegefajok:

Árak tavaszi szállításra értendők,

Ezer drb. . . . . 220–240 K.
Száz drb. . . . . 25–30 K.
Tíz drb. . . . . 3–5 K.

HAZAI SZŐLŐFAJOK! — FILOXERAMENTES

Szőlőkirály (Delaware)

A kötött talajon egyedül használható olyan rendkívül korai direktter. 5, melynek 25–26 százalékos cukor és szokatlanul nagy szesztartalma bora igen jó, hasonló a szomorodni máslos és madírához. Silányabb kerti vagy homoki borok feljavítására. Gyengébb évbeli termések házasítására nem lehet elege ajánlani. A Delaware francia szigetről 17 évvel ezelőtt közvetlenül az érmellékre portált ezen perenosporának ellent álló szőlőfaj termi manapság hazánkban a legjobb és legerősebb bort s méltan nevezhetjük a **borok királyának, A jövő szőlészeti kincse** Mindenütt megterem úgy a homokon, mint a kötött agyagos, meszes, - köves, - palás- és nyirkos talajokban. Ezen beoltás nélkül termő, biztosan jól megforradott rendkívül (tartós szívós zöldhajtása 1–20 hiedget is kibíró) korán érő csemegefaj, felhozott előnyeivel fogva, — **megérdemli**, hogy kerjeinkben, barázdákon, kerítések és hazánk fala mellett s minden egyébre nem használható helyeken mint

Szőlőlugas tenyésztésék

100 drból álló lugas gyűjtemény csomagolva és postára feladva csak 10 K.

BORKIRÁLY! | MINTABOR 2 KORONA (DELAWARE)

Ripária portális telepek! |

Nagymennyiségű ripária eladás! |

Tisztán kezelt valódi érmelléki fajborok!

palaczkokban, úgy mint hordókban, kicsinyben és nagyban a legjutányosabb beszerezhető s kívánatra vál-szbélyeg elenében bővebb felvilágosítás, vagy 1 korona utánvétel mellett mintabort küld:

Az érmelléki Szőlészeti és Borászati Szakközlöny, mint **ORSZÁGOS**

2-20 **HIRDETESI KALAUZ S z é k e l y h i d** (Biharmegye).

A n. é. közönség figyelmébe ajánlom 20 év óta fennálló

könyv- és papír kereskedésemet.

Állandóan nagy raktár:

a legújabb irodalmi termékekből, ifjúsági és diszművekből. Imakönyvek minden vallásfelekezeti részére.

Író és rajzszerkek nagy választékban nyomtatvány-raktár, ügyvédek és körjegzőségek részére.

Megrendelek: pecsétnyomókat és ruggyantabélyegzőket.

KÖNYVNYOMDÁMAT

folyton új anyaggal bővitem úgy, hogy bármely kényes igényeket is képes vagyok munkámmal kielégíteni.

KÖNYVKÖTÉSZETEMBEN

oly munkák készülnek, melyek bátran kiállják a versenyt nagyobb városok ilyenmü iparával.

L Ö W Y B.

könyv- és papirkereskedő, Tapolczán.

ÁRAK BESZÉLNEK!

CSAK HUSVÉTIG

Feltűnő olcsó kivételes árak érvényesek.

15.000	meter legujabb tavaszi és nyári divatszövetek kitűnő minőség 115/130 cmt. széles	70 fil.	6000	női-blus, gyönyörű szép divatos mosó szövet	1 K. 99 f.
20.000	meter legujabb mosószövet mint batist, zephir, satin mosótamin, divatváson creton stb.	24 fil.	2500	női hálókötös különböző faconban, kloth, lustre, kord vagy mosószövetből	2 K. 48 f.
10.000	meter legujabb cürichi divatselyem blusok stb. választékos mintában	1 K. 10 f.	5000	női szalmakalap gyönyörű szép alak	2 K. —
3000	női tavaszi kabát finom posztóból, elegans faconban	10 K. 50 f.	3000	női fűző, legkiválóbb szabással, jó anyag	1 K. 75 f.
2500	női-alj, legujabb fasonban, szép szabással, finom angol strapa szövet	8 K. 50 f.	6000	fiúöltöny, szép facon	1 K. 80 f.
			4000	kötény, legkedveltebb faconban	97 f.

Ezenkívül bő választék minden néven nevezendő szövet és ruhafélék, továbbá vásznak schifonok, zsebkendők, szőnyegek, függönyök, egész garnitúrákból bámálatos olcsó árakon.

cs. és kir. udvari szállítók.

Ludwig ZWIEBACK & Bruder

WIEN, VI/2. MARIAHILFERSTRASSE 111.

A monarchia egyedüli áruháza, mely példátlan olcsó árai dacára 15 koronás megrendelésre portómentesen szállít.

Látványos mintagyűjtemény, — garantált — kitűnő gyapju. mosó selyemszövetekből, kívánatra ingyen, bérmentve. Gyönyörű illusztrált divatlapok!!

1-20

Ház-eladás.

Tapolczán, a Szent László utcában Schlemmer József-féle ház eladó. Bővebbet a tulajdonosnál.

Nincs többé tyukszem!

Ha tyukszemétől meg akar menekülni, úgy elegendő egy kísérlet a törvényesen védett és biztosan ható

Denzinger féle

„Viktória” tyukszem kenőccsel

a melylyel a legkeményebb tyukszemtől lehet megszabadulni.

Egy tégely ára 1 korona 30 fillér; 1 kor. 50 fillér beküldésénél bérmentve Kapható feltalálónál;

Denzinger Ármin, Ujvidék

Kapható minden gyógyszerárban és droguista üzletben.

Ne vegyen senki hangszert mig

Reméngi Mihály mű-hangzerész

legujabb képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik

Budapestről,

Király-utca 44/I. sz.

VENDÉGLŐ ELADÁS.

Tördemicz községben levő jó forgalmu vendéglőmet a hozzá tartozó egyéb ingatlanokkal együtt szabad kézből eladom.

Bővebb felvilágosítással bárkinek szívesen szolgál

Gámper Gábor,
Tördemicz.

Tüzifa eladás.

I. Bükkfa házhoz szállítva	33 kor.
II. „ „ „	29 „
I. Cserfa „ „	32 „
II. „ „ „	28 „

Egészséges, száraz, szép 100 m/m, I-ső osztályu bükkhasábfát korona 130.— II-ik „ „ korona 125.— szállít bérmentve a tapolczai vasut-állomásra

FRANK BERNÁT

Tapolca.

Az erdőben átvéve a bükkfa 8 koronával, a cserfa 6 koronával olcsóbb.

A fuvar a fa átvételénél a fuvarosnak fizetendő ki.

121. szám/1903. vght.

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. § értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a tapolczai tekintetes kir. járásbíró 1904. évi V. 91/2. sz. végzése következtében dr. Tripámmier Rezső nagykanizsai ügyvéd által képviselt Első Magyar Általános Biztosító Társaság javára Saáry Péter diszeli lakos ellen 259 kor., 91 fillér hátr. s jár. erejéig 1903. évi augusztus hó 31-én fogatosított biztosítási végrehajtás utján lefoglalt 2588 koronára becsült következő ingóságok u. m.: rázott takarmány, széna, szalma ruganyos szánkó, kocsi, rostagép, lovak, trágya, szőlőtörőgép, hintó, zab és rozstermes nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a tapolczai tek. kir. járásbíró 1903. évi V. 59/1. számú végzése folytán 259 kor. 91 f. hátr. tőkekövetelés ennek 1901. évi október hó 1-ső napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 95 kor. 90 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Diszelben alperes lakásán leendő eszközésére 1904. évi március hó 10-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltattak s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Tapolczán, 1904. február 18.

Tininszky Antal,
kir. bírósági végrehajtó

BRÁZAY KÁLMÁN
SŐSBORSZESZ
KÉSZÍTMÉNYE.

NAGY ÜVEG ÁRA - 2 KOR
KIS ÜVEG ÁRA - 1 KOR

Használati utasítás
minden üveghöz
mellékelve van.

Rum, Cognac, Szilvorium,

likőrök, likörkrémek stb. az általam készített vegytiszta esszenciák és kompozíciókkal házilag $\frac{1}{4}$ sőt $\frac{1}{2}$ részben olcsóbban állíthatók elő, mint készen vett árak. Árjegyzék és használati utasítás ingyen es bérmentve.

Baros Gábor,

Budapest, VII. Dohány-utca 1. A. W.
Esszenciák és Kompozíciók gyára.

Jorgo János

órás gyári raktár Wien III 4. Rennweg Nr. 75 B

Levelvöláp elegendő, hogy gazdagon illesztett árjegyzékemet ingyen es bérmentve megkaphassa, oleső bevasárlás céljából. Az üzleti eljárás szigoruan tisztességes, raszedes teljesen kizarva.

Órajavitási műhely.

Mindenemű zsebórába új rugó helyezése 40 kr.
Mipőcn, vásárolt vagy javított óraert kezességet vállalok. Kivonat a nagy árjegyzékből:
7787. sz. legolesőbb legjobb strapaczióra nick.
keltokban 36 órai járassal 30 frt.
8039. sz. valódi ezüst panczellánc 15 gr 1 frt.
7858. sz. ezüst remontoir, dupla fedő 5
7988. sz. Ingaóra öt művel 2 súlyal 130 em.
magas 11 50
7929. sz. Jó ebresztő óra 1 20
Sziveskedjek nevenre es házszámomra 75 B.
pontosan figyelni.

MÉRLEG

gyártmányokról szóló képes árjegyzékemet, mely a legkülönfélébb:

EGYENSULY, TIZEDES ÉS SZAZADOS MÉRLEGEK, GABONA, MARHA, ÉS HIDMÉRLEGEK,

továbbá

hitelesített súlyok és ürmértékek ábrait es árait tartalmazza, érdeklődőknek készséggel küldöm ingyen es bérmentve

Használt, hibás mérlegek javítását elvállalom.

SCHOTOLA ERNŐ, BUDAPEST

Fő-üzlet VI., FONCIERE-PALOTA. Gyár VI., RÉVAY-UTCZA 16.
saját ház

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (Wien IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Az első Triesti Cognac párlati intézet (Destillerie) CAMIS és STOCK BARCOLÁBAN TRIEST MELLETT ajánlja belföldi

GYÓGY-COGNAC-ját

mely francia módszer szerint készült es az általános ausztriai gyógyszerészegyesület kísérleti állomása ellenőrzése alatt áll.

$\frac{1}{4}$ palaczk 5 korona $\frac{1}{2}$ palaczk 260
10 palaczk rendelésénél 10% engedmény.

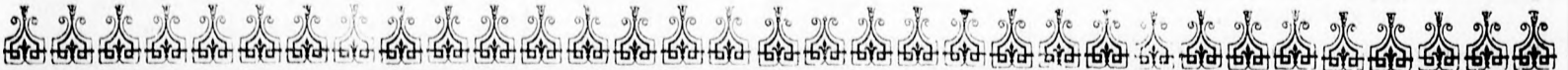
Kapható: Tapolczán.

POPPER GYULA fűszerkereskedésben;
nagybani eladás a Vidék részére
SÄTTLER JÓZSEFNÉL Nagykanizsan.

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (Wien IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Vegy ellenőrzés a cs. es kir. belügyi miniszterium által jóváhagyott kísérleti állomás es élelmiszerek vizsgáló intézete által Bécs IX. Spitalgasse 31.

Vegy ellenőrzés a cs. es kir. belügyi miniszterium által jóváhagyott kísérleti állomás es élelmiszerek vizsgáló intézete által Bécs IX. Spitalgasse 31.

Osztálysorsjegyek

kaphatók

•• LÖWY B.

könyv- és papir-
kereskedésében

TAPOLCZÁN. ••